

Inventarisatie onderzoeksideeën rond COVID-19 (10)(2e) (10)(2e)

Achtergrond: In de afgelopen maand is een brede inventarisatie gedaan binnen het RIVM van interessante onderzoeksvragen die bij de experts leven rond COVID-19. Maar liefst 125 ideeën werden door (10)(2e) (10)(2e) verzameld, afkomstig uit alle Centra van het instituut.

Uit de inventarisatie blijkt dat er veel energie is, en in de volle breedte van de expertise van het RIVM meegedacht wordt over onder andere de bestrijding van het virus, epidemiologie, testen, de gevolgen van de door het virus en de maatregelen ontstane crisis op gezondheid, welzijn, arbeid, duurzaamheid en gedrag, het stimuleren van het zich houden aan gedragsregels etc. Ook zijn er vragen geformuleerd over doorsnijdende onderwerpen als e-health, global health, data en de verhouding tussen experts en het vertrouwen van de maatschappij.

De vragen zijn rijp en groen door elkaar, en er zijn dubbelingen. Sommige vragen zijn groot, en de beantwoording vergt veel inzet. Andere vragen bevatten slechts een idee om bijvoorbeeld de bestaande cohortstudies nader te analyseren of vragenlijstonderzoeken beperkt uit te breiden om ze ook voor COVID-19 relevant te maken. Er zijn ook interessante domeinoverstijgende vraagstukken genoemd, bijvoorbeeld daar waar mogelijke risicofactoren als weer en klimaat en veehouderij op de epidemiologie nader bekeken zouden kunnen worden door Centra van zowel Clb, VenZ als M&V.

Proces: De DR heeft op 21 april op grond van een door (10)(2e) (10)(2e) ingediend voorstel ingestemd met een clustering van de vragen langs drie lijnen: Een eerste categorie vragen is met name (maar niet alleen) voor het Clb relevant en gaat over COVID-19 op zich. Hiervoor zou een brede claim bij VWS voor de hand liggen. Een tweede categorie betreft vragen die vooral op VenZ-terrein liggen, en een plek moeten krijgen in een claim rond de nieuwe VTV en de gedragsunit. Een derde categorie betreft vragen binnen een aantal voor het RIVM als geheel belangrijke thema's. Deze laatste zouden ofwel binnen bestaande opdrachten ofwel met kleinere nieuwe budgetten aangepakt kunnen worden.

Bijgaand document bevat een clustering van alle vragen in deze drie hoofdcategorieën, gemaakt door ondergetekende. Daarnaast is een poging gedaan daaronder nog een onderverdeling te maken door vragen die samenhangen bij elkaar te zetten in meerdere thema's. Deze onderverdeling is geen doel op zich en uiteraard afhankelijk van allerlei keuzes die net zo goed anders kunnen uitpakken.

Eerst zullen de indieners van vragen teruggekoppeld krijgen wat er met hun vragen gaat gebeuren. Vervolgens is het zaak om de vragen te combineren met andere lijsten die circuleren, waaronder de lijst met zaken die door de COVID-19-crisis in de knel komen en de lijst met dingen die al gebeuren rond COVID-19 zonder dat daar nieuw extern budget voor is geregeld. Het opgeschoonde resultaat van die exercitie moet dan uitmonden in beknopte claims bij VWS en eventueel andere departementen, die na een positief signaal vervolgens met onze eigen experts achter de vragen verder uitgewerkt kunnen worden.

Discussiepunten:

- Welke categorieën en vragen daarin moeten meegenomen worden in de claim die door het Clb wordt voorbereid?
- Welke proces moet er plaatsvinden binnen het Clb?
- Welke vorm krijgt de claim (uitgebreid-beknopt, focus op het RIVM zelf of op samenwerking met externe partijen, focus op het belang van de kennisbasis of niet, etc.)?
- Hoe wordt recht gedaan aan de 'domeinoverstijgende energie' die de vragen laten zien?

(10)(2e) (BDR), 7 mei 2020